

Stukken voor de Redactie
te zenden vóór den 15en
der maand aan

G. D. DUURSMA,
Rijperkerk, post Harde-
garijp (Friesland).

Redactie:

G. D. DUURSMA.

Girerekoning
No. 133550 - UTRECHT

Alle correspondentie te
richten aan het Secretariaat

Adres:
Mej. J. J. E. v. d. THOORN
Amalia van Solmsstraat 80.
DEN HAAG.

Bestuur: A. F. H. BUINING, *Voorzitter*, Hoorst, Hamersveld; Mej. J. J. E. v. d. THOORN, *Secretaresse*, den Haag; CHR. F. W. SLIJPER, *Penningmeester*, Utrecht, Homeruslaan 52; G. D. DUURSMA, Rijperkerk, post Hardegarijp (Friesland); M. W. B. VAN OOSTEN, Den Haag, de Ruyterstraat 18.

ZUID-AFRIKAANSCH SUCCULENTE

REISHERINNERINGEN

II KIRSTENBOSCH (2).

Afb. 1-7.

Door

Mia C. Karsten

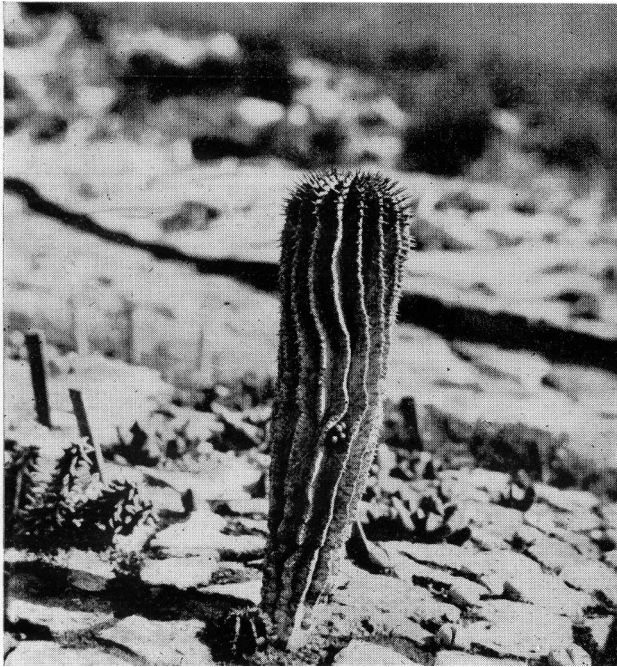
Alvorens van de *Euphorbia's* af te stappen, willen we nog even stilstaan bij een plant, welke we op het reeds genoemde granieten plaveisel aantreffen en welke om meer dan één reden belangwekkend was. We doelen hier op een goed ontwikkeld, doch nog onvertakt exemplaar van *E. polygona* Haw., hetwelk gastvrijheid verleende aan een halfparasiet, *Viscum minimum* Harvey (Loranthaceae)

Genoemde *Euphorbia*, welke tot de sectie der Anthacantha behoort, onderscheidt zich door een 10-13-ribbigen, donkergroenen, cilindervormigen stam met diepe, scherpe groeven tusschen de met talrijke scherpe, afstaande dorens bezette ribben, welke soms een spiraalvormige draaiing vertoonen, zooals op de photo, welke wij ter plaatse maakten (zie afb. 3) 5) duidelijk te zien is. Oudere planten vertakken zich aan de basis; op de natuurlijke groeiplaatsen in

5) Deze photo werd reeds eerder gepubliceerd bij een korte bijdrage van de schrijfster over *Euphorbia polygona* Haw. en *Viscum minimum* Harv. in The Euphorbia Review, Vol. 1, No. 4 (Oct. 1933), pp. 31-32.

de Oostelijke Kaapprovincie kunnen ze een hoogte van 4-5 voet bereiken.

Aan het afgebeelde exemplaar is nog iets bijzonders te zien, n.l. een klompje van vier glimmende bessen tusschen twee ribben ongeveer op het midden van den stam. We hebben hier met de vruchten te doen van *Viscum minimum* Harv., een soort van groote zeldzaamheid en de kleinste van het geslacht, welke wel ten

Afb. 3. *Euphorbia polygona* Haw. als gastheer van *Viscum minimum* Harv., een roodvruchtige Kaapsche vogellijm.
Kirstenbosch, Newlands, K. P. October 1933.

Photo Mia C. Karsten.

zeerste verschilt van de bekende, vooral op populieren en appel- en pereboomen parasiteerende Europeesche vogellijm (maretak of mistletoe). *V. album* L., welke laatste door lange en dunne, buigzame, gegaffelde takken, welke door het bezit van bladgroen mede de ademhalingsfunctie uitoefenen, en goed ontwikkelde lederachtige bladen en kleine witte bessen is gekenmerkt.

Bij die dwergachtige Kaapsche vogellijm zijn daarentegen de

vegetatieve organen wel bijzonder gereduceerd! De stengel bestaat hier uit slechts één enkel, niet meer dan 4-6 mm lang, haast onzichtbaar internodium, terwijl bladeren geheel ontbreken. Dit kleine groene internodium tooit zich aan den top met een glanzend scharlakenroode bes ter grootte van een kleine erwt (veel grooter dan het stengellid zelf!), welke uiteraard bijna vlak tegen het weefsel van de *Euphorbia* aan komt te liggen. Evenals dat bij onze inheemsche vogellijm het geval is, betreft *V. minimum* het benoedigde water en voedsel (anorganische voedingszouten) door middel van zuigwortels of haustoriën, welke het weefsel van de plant waarop ze parasiteert binnendringen en gewoonlijk in verbinding treden met de vaten, waardoor het voedsel voor den gastheer wordt aangevoerd. Echter heeft *V. minimum* nog de eigenaardigheid, dat die zuigwortels binnenin het weefsel van den hospes vertakkingen vormen, welke gedurende bepaalde perioden van het jaar op verschillende plaatsen aan de oppervlakte komen en de karakteristieke stengelleden en bessen voortbrengen. Hierdoor kunnen we dus een opeenhooping van verscheidene bessen krijgen, zooals op het *Euphorbia*-exemplaar op Kirstenbosch.

In zijn artikel „Two rare Parasites on Succulent Species of Euphorbia” in The Euphorbia Review, Vol. 1, No. 4 (October 1935), pag. 29-31, waaraan bovenstaande gegevens grootendeels zijn ontleend, deelt R. A. Dyer mede, dat *V. minimum* voor zoover hij weet in het wild alleen groeit op *E. polygona* en *E. horrida* Boiss., maar hij acht het niet onmogelijk, dat deze kleine halfparasiet zich in cultuurstaat ook op verwante soorten als *E. sfellaespina* Haw., zal nestelen.

Volgens Dyer, die deze *Viscum*-soort op exemplaren van *E. polygona* te Howiesons Poort bij Grahamstown (Oostelijke Kaaprov.) heeft gevonden, was D r è g e een der eersten, zoo niet de eerste, die haar heeft ontdekt. In de beschrijving van *V. minimum* in de Flora Capensis, Vol. 2 (1861-62), pag. 581, wordt als habitat Albany (Oostelijke Kaaprov.) en als ontdekker eene Mrs. B a r b e r genoemd.

Tot zoover deze roodvruchtige *Viscum*-soort en haar gestekelde gastheer. Van bijgaande afbeelding valt nog te vermelden, dat rechts van de *Euphorbia*, geheel op den voorgrond, eenige exemplaren van de ultra-succulente Mesem *Dinteranthus Pole-Evansii* Schwant., een mimicryplant par excellence, zichtbaar zijn.

Alvorens van de rotstuinen afscheid te nemen, willen we toch

nog een enkel woord wijden aan een heel bijzondere niet-succulente struikachtige plant, waarvan op het hooger gelegen gedeelte eenige exemplaren waren aangebracht, welke niet nalieten telkens weer het oog te boeien door hun fel roseroode bloemenpracht. Het was een Composiet, *Phaenocoma prolifera* Don genaamd, welker bruidstooi werd gevormd door groot, glanzende bloemhoofdjes van een waarlijk schitterende roseroode kleur. Waar de lintbloempjes van een papierachtig karakter zijn, stijf aanvoelen, hebben we met een echte stroobloem te doen, welke afgesneden stellig heel lang goed zal blijven. Voor zoover we weten is de *Phaenocoma* geen inheemsche benaming rijk, maar wij zouden haar, al is het wat onhandig lang, „de plant met de wisselende bloemkleuren” willen noemen, Want via rose verbloeien de bloemhoofdjes wit en glanzen dan als zilver, zoodat dit gewas in zijn bloei een opeenvolging toont van roserood, rose, wit. Verder is deze plantensoort door heel kleine schubvormige of cypresachtige blaadjes gekenmerkt, welke aan den bovenkant, waar zich de huidmondjes bevinden, zijn uitgehoud en van een bosje wollige haren voorzien. Bij droog weer krimpen de blaadjes in en komen dan dicht tegen de twijgjes aangedrukt te liggen, waarbij ze met den hollen kant gedeeltelijk over elkander heensluiten, evenals de pannen van een dak, waardoor de communicatie van de huidmondjes met de buitenlucht vrijwel wordt afgesloten. Een ingenieuze inrichting om een te groot vochtverlies te voorkomen!

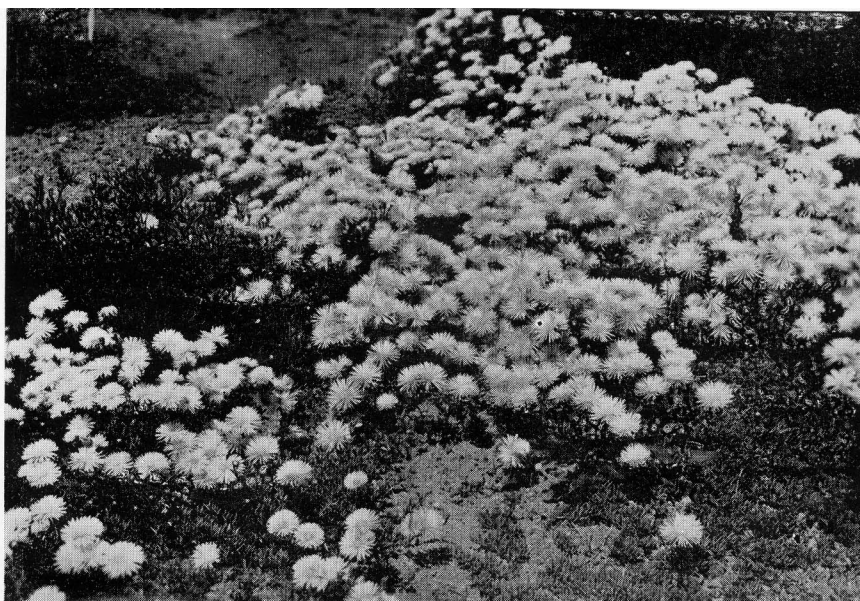
Het genus *Phaenocoma* is monotypisch, bestaat uit slechts één enkele soort. Als habitat vonden we aangegeven Caledon en Sir Lowry's Pass in de Zuidwestelijke Kaapprovincie.

De Mesembryanthemumtuin, waar we thans een kijkje gaan nemen, is aangelegd op een bank van rooden grond, welke het pad aan den Zuidkant van het gazon, dat Kirstenbosch rijk is en dat heel wat aan onderhoud kost, aan weerskanten begrenst. Naar alle waarschijnlijkheid is het plan, dat men destijds koesterde, om den Mesemtuin met de hooger op de helling gelegen „rockeries” te verbinden, inmiddels ten uitvoer gebracht.

In den Mesembryanthemumtuin zijn alleen soorten van struikachtigen en kruipenden habitus uitgeplant, de „mimicries” en andere kleine stamlooze vormen worden, zooals we reeds eerder aanstipten, meerendeels in een kas gekweekt.

Tijdens ons bezoek aan Kirstenbosch in September-October hebben we den Mesemtuin in al zijn glorie mogen aanschouwen,

aangezien de hier bijeengebrachte planten van Augustus tot November de grootste bloemenweelde tentoonspreiden. Van de verschillende soorten waren niet enkele exemplaren, maar meest grotere of kleinere groepen uitgeplant, welke met bloemen overdekt soms haast oogverblindend werkten. Want er zijn wel geen bloemen op aarde, welke feller en levendiger kleuren aan den dag leggen dan juist de *Mesembryanthea!* De meest voorkomende kleur is magenta (te vergelijken met purperrood) in verschillende schakeeringen, maar ook geel, vurig oranje, goudbruin, zuiverwit

Afb. 4. Stralende bloemenpracht van *Mesembryanthemum amoenum* Salm. Slechts een klein hoekje van den Mesemtuint! Kirstenbosch, Newlands, K.P. October 1933.

Photo Mia C. Karsten.

zijn vertegenwoordigd, terwijl voorts velerlei tusschentinten en combinaties zijn op te merken. Over de oppervlakte der bloemblaadjes ligt nog een bijzondere glans, wat het effect nog aanmerkelijk verhoogt, de bloemen in het zonlicht doet glinsteren. Zooals genoegzaam bekend mag worden geacht, openen de bloemen der meeste *Mesembryanthea* zich alleen bij mooi, warm weer, zooals bij zoveel andere Kaapsche gewassen.

Laten we er thans toe overgaan, een paar der schoonste soorten uit den Mesemtuin naar voren te brengen.

Een waar feest voor oogen was een groep *Mes. amoenum* Salm (zie afb. 4), waarvan elk struikje als het ware een bouquet vormde van langgesteelde, stralende lichtpurperen bloemen van 3,5-4 cm doorsnede. De langwerpige, eenigszins cilindervormige, driekantige succulente blaadjes, waarmede de takjes zijn bezet, zijn glad, groen of iets roodachtig aangelopen. Deze soort is van de Oostelijke Kaapprovincie herkomstig, waar ze o.a. door W. S o n d e l in het Albany district in de buurt van Grahamstown werd gevonden.

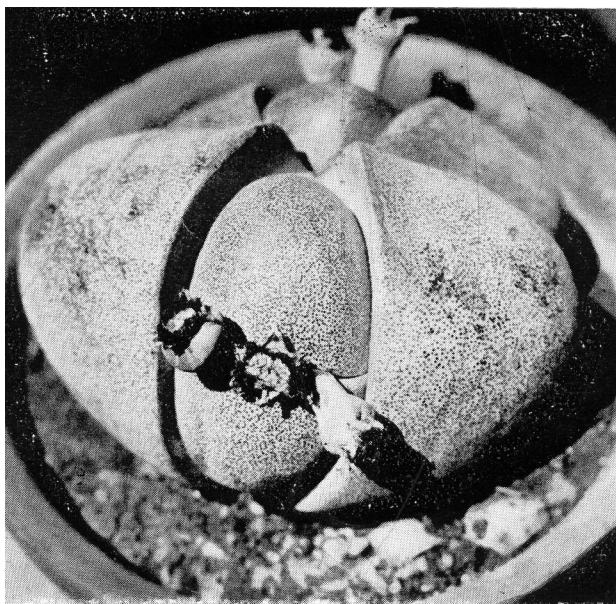
De hierbij afgedrukte photo geeft een goed beeld van den bloemenrijkdom dezer plant, alsook van de grootte der ten volle geopende bloemen. Maar haar stralende schoonheid is zelfs niet door de mooiste afbeelding in kleurendruk te benaderen, daarvoor moet men de planten in natura zien!

Eéne schittering van oranje-rood, welke in de felle zon haast pijn deed aan de oogen, vormden de ca. 2 voet hoge struikjes van *Mes. speciosum* Haw., welke soort later door G. S c h w a n t e s van het genus werd afgesplitst onder den naam *Drosanthenum speciosum* Schwant. De geslachtsnaam *Drosanthenum* duidt hierop, dat de er toe gerekende soorten blaadjes bezitten, welke dicht met glinsterende papillen zijn bezet, wat eenigszins aan de zonnedauw (*Drosera*) herinnert. Aanvankelijk hebben ook de takjes een papilleuze oppervlaktestructuur, doch hij het ouder worden overdekken deze zich met een grauwe bast. Bij *Mes. speciosum* (syn. *Drosanthenum spec.*) zijn de succulente blaadjes zijdelings samengedrukt, driekantig tot cilindervormig en frischgroen van kleur. De oranje-roode bloemen, welke in het hart groenachtig zijn, staan op lange, met papillen bezette stelen en kunnen een diameter van wel 5 cm bereiken. Ze hoort in de Zuidelijke Kaapprovincie thuis, waar ze op heuvels aan de Gouritzrivier en hij Swellendam (S o n d e r) werd aangetroffen.

De kleinere succulenten uit de Karroo, de Zuidwest-Afrikaansche Namib en andere gebieden, waar de regenval uitermate gering is, worden voor het meerendeel in potten gekweekt en zijn in een kleine kas op de Kweekerij gehuisvest, waardoor ze tegen de zware winterregens zijn beschut en net zooveel gegoten kunnen worden als wenschelijk wordt geacht. Hier in deze kas troffen we de meeste ultra-succulente Mesembryeae aan, de mimicry- en venster-

planten, behorende tot de geslachten *Lithops*, *Conophytum*, *Pleiospilos*, *Rimaria*, *Gibbaeum*, *Titanopsis*, *Argyroderma*, etc., alsmede verschillende interessante Stapelieae, de opmerkelijke *Haworthia truncata* Schönl. met haar afgeknotte venstertoppen, en vele andere succulenten, welke de fraaiste aanpassingen aan droogte en andere ongunstige factoren toonen.

Weliswaar is deze verzameling aanzienlijk kleiner dan die, welke in de kassen van den Universiteitstuin te Stellenbosch is bijeengebracht, maar dat neemt toch niet weg, dat ze het bezichtigen alleszins waard is. Waar Stellenbosch een rotstuuinaanleg, een succu-

Afb. 5. Een prachtige steenvormige Mesem, *Pleiospilos Nelii* Schwant.
Kirstenbosch, Newlands, K.P. October 1933.

Photo Mia C. Karsten.

lentuin, zoals Kirstenbosch dien heeft, mist, zijn deze beide tuinen voor den liefhebber van succulenten in verschillend opzicht bezienswaardig.

Van de z.g. „mimicries“ vroegen in het bijzonder onze aandacht de mooie exemplaren van *Pleiospilos Nelii* Schwant. (syn. *P. tricolor* N.E.Br., *P. pedunculata* L. Bolus). Van een dezer planten, prijkend met eenige uitgebloeide bloemen en een reeds opengesprongen zaaddoos, namen we een photo, welke men hierbij vindt

gereproduceerd (afb. 5). De zeer dikke, enkel aan de basis vergroeide bladeren zijn aanmerkelijk ronder dan die van de bekende *P. Bolusii* N.E.Br. - hebben ongeveer den vorm van een halven kegel — en zijn donker grijsgroen van kleur of wat roodachtig aangelopen en dicht bezaaid met donkere, iets uitstekende puntjes. Deze soort groeit solitair of vormt klompen van 2-5 exemplaren op één wortel. Afgebeelde plant, waarbij de jonge bladformatie van tusschen de oude bladeren te voorschijn is gebroken, is tweekoppig. Gezien de zich nog op de plant bevindende bloemresten, zouden we deze soort nog in bloei hebben aangetroffen, wanneer we slechts een weinig eerder op Kirstenbosch waren geweest. Het is jammer, dat we net den bloei hebben gemist, daar de bloemen van *P. Nelii*, welke een diameter van 6 cm kunnen bereiken, bijzonder opmerkelijk zijn door haar driekleurigheid. De bloembladen zijn n.l. aan den voet witachtig, vervolgens oranje en aan den top meer geelachtig gekleurd, aan welke hoedanigheid de soortnaam tricolor is ontleend. Maar aangezien G. S c h w a n t e s zijn beschrijving dezer soort eerder gepubliceerd bleek te hebben, moest echter de door N. E. B r o w n gegeven naam vervallen.

P. Nelii groeit op uitgestrekte plaatsen, ver van een hoofdpad, tusschen Willowmore en Prince Albert in de Groote Karroo, waar ze omstreeks 1929 door Prof. Dr. G. C. N e l, naar wien de soort ook werd genoemd, voor het eerst werd gevonden. We herinneren ons nog, dat Prof. N e l, bij wien we tijdens ons eerste bezoek aan Stellenbosch eind Juli 1933 logeerden, in zijn woonkamer een paar bakjes, beplant met steenvormige Mesems, had staan, waaronder ook deze zeer typische *Pleiospilos*-soort viel op te merken.

We hebben in *P. Nelii* een zeker niet minder treffend voorbeeld van mimicry dan in de een kwarteeuw eerder, in 1904 door M a r l o t h ontdekte *P. simulans* N.E.Br. (syn. Mesembr. *simulans* Marl.). In den drogen tijd, wanneer de dicht opeengeperste, nog niet door de nieuwe bladformatie vaneengespleten bladparen — welke er dan als gearsten rolsteenen uitzien — en het omringende gesteente met stof zijn overdekt, moeten ze heel moeilijk op het veld te onderscheiden zijn 6). (Slot volgt.)

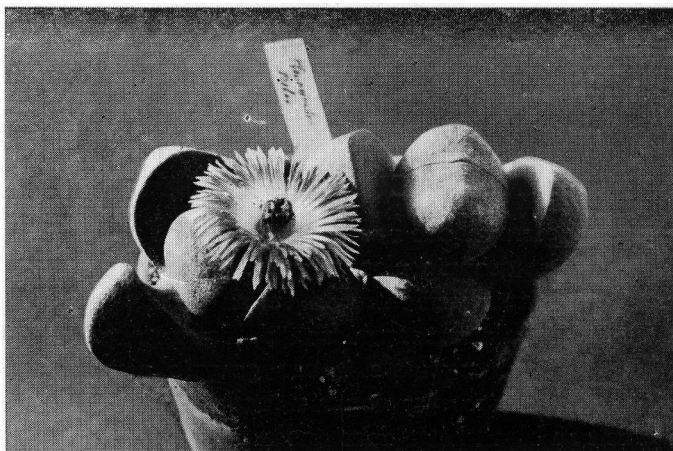
6) Verschillende bijzonderheden *P. Nelii* betreffende zijn ontleend aan een artikeltje over deze soort van de hand van den Stellenbosschen hortulanus, den heer H. H e r r e, verschenen in „Succulenta”, 21e j.g., 1939, pag. 120-121. De daarbij afgedrukte photo. genomen door Prof. N e l, geeft een uitermate interessant beeld van deze steenvormige plant in haar natuurlijke omgeving in de Groote Karroo.

PLEIOSPILOS NELII Schwant.

(Syn: *Pleiospilos tricolor* N.E.Br., *Pleiospilos pedunculata* L. Bol.)

Zoals *Gibbaeum album* als de mooiste onder de *Gibbaeum*-soorten geldt, is zeker *Pleiospilos Nelii* de mooiste van de *Pleiospilos*-soorten, hetgeen vooral naar voren komt, indien de plant gaat bloeien, wat echter zelden bij gekweekte exemplaren voorkomt.

Pleiospilos Nelii genoemd naar Prof. Dr. C. C. Nel te Stellenbosch, Zuid Afrika, is beschreven (als *Pl. pedunculata*) in het Monatschrift fuer Kakteenkunde (Deutsche Kakteen-Gesellschaft) 1930, bldz. 146 en (als *Pl. tricolor*) in „The Gardeners Chronicle” 1930, deel II, bldz. 296.

Pleiospilos Nelii Schwant.

Foto de Boer.

Een fraaie afbeelding, genomen door Labarre, komt voor op bldz. 10 van „Mesembryanthema” (Brown, Tischer en Karsten). De naam *tricolor* is ontleend aan de kleur van de bloem, welke in het midden wit, naar buiten roodachtig bruin en aan de toppen der bloembladen meer geelachtig is; de bloem maakt in haar geheel de indruk van licht roodbruin te zijn met een wit centrum.

De plant werd gevonden in het gewest Willowmore (Prince Albert Division) n. l. tusschen Prince Albert en Willowmore (Kaapland).

Wat den vorm betreft, doet *Pleiospilos Nelii* denken aan een uiterst compacte *Pl. Bolusii*, met bijna halfkogelvormige bladeren, welke soms breder dan lang zijn; de lengte is soms zoo kort, dat de twee binnenste, aaneengesloten bladeren samen op een van

boven naar beneden samengedrukte bol gelijken; het aantal bladparen is twee à drie.

Van de in mijn verzameling aanwezige (ten deele van de verzameling S w u s t e afkomstige) exemplaren, zijn de twee grootste, welke op de afbeelding voorkomen, van de volgende afmetingen; binnenste bladpaar: elk blad is ca. 3,5 cm lang (hoog), 3,5 à 4,5 cm breed en 2,3 à 2,5 cm dik; tweede bladpaar: 4,5 à 5 cm lang (hoog), 3,5 à 4 cm breed en ca. 2.5 cm dik; het derde (onderste) bladpaar, dat een der exemplaren bezit, is van iets kleinere afmetingen.

De oppervlakte van de bladparen is glad, donker grauwgroen met een roodachtig bruinen gloed en voorzien van talrijke donker groene punten. In tegenstelling met de zittende, ongesteelde bloemen van *Pl. Bolusii*, is de bloem van *Pl. Neli* gesteeld; steel lang ca. 1,5 cm; diameter van de bloemkroon 40 à 45 mm. Het op de afbeelding links voorkomende exemplaar bloeide in April 1942.

Dr. H. W. DE BOER.

KLEINIA ARTICULATA (L. fil.) H a w.

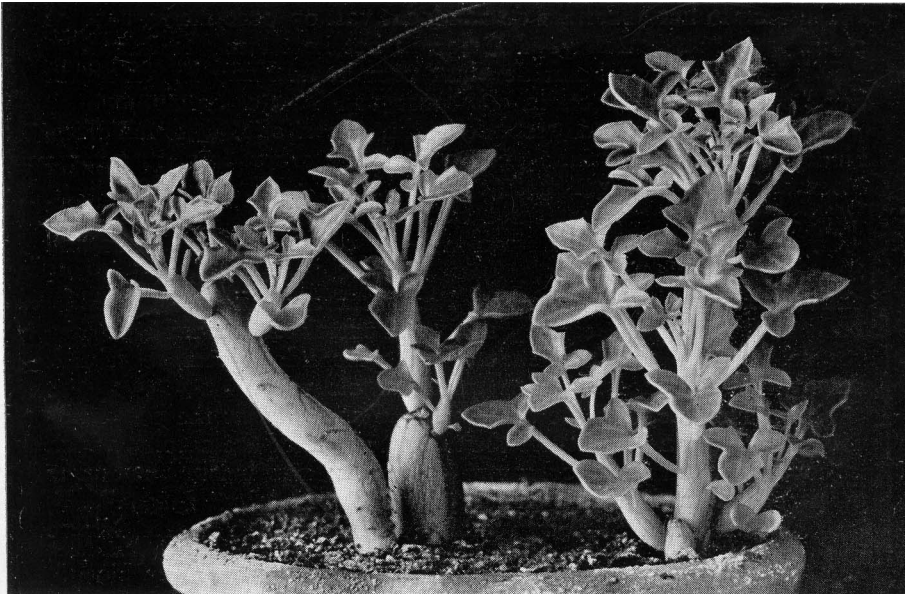
„Een grappig plantje” zoo noemde eenige jaren geleden een dame deze *Kleinia*. „Een grappig plantje, want het staat 's zomers kaal, wanneer alle andere succulenten in vollen groei zijn, terwijl het 's winters tijdens den algemeenen rusttijd, bladeren heeft en bloeit.”

Inderdaad; *Kleinia articulata* is een grappig plantje, dat haar Zuid-Afrikaansche herkomst nog nooit verloochend heeft. En juist daarom groeit en bloeit het tijdens onzen winter: immers dan is het zomer in Zuid-Afrika. Onder de talloze succulenten neemt *Kleinia articulata* wel een zeer bescheiden plaats in. Eigenlijke sierwaarde heeft het plantje niet, haar bloemen hebben evenmin iets te beteekenen. Maar toch vindt iedere succulentenliefhebber haar interessant en gunt haar gaarne het kleine plekje waarmee ze zich tevreden stelt.

Wij kweeken *Kleinia articulata* al meer dan dertig jaar; ze heeft al de wisselvalligheden van onze liefhebberij meegemaakt. Soms, als bijna alle planten aan den winter ten offer waren gevallen, was ze tot een spruitje van nauwelijks één centimeter gereduceerd. Maar op een hoopje scherp zand gezet, maakte het toch wortels en was binnen een paar maanden weer tot een toonbaar plantje uitgegroeid.

Den vorigen herfst had ik een stekje van een pink lengte in een hoekje van de palmenkas gezet, niet te warm, maar vorstvrij en lekker op de volle zon. Wat heb ik dezen langen, bangen winter

van dat plantje genoten! Het groeide er lustig op los en tooide zich over de geheele lengte met de grijsgroene, vleezige, eigenaardig gevormde bladeren. En meer dan eens hebben wij bij ons zelf gezegd: „wat ben je een nietig succulentje — maar wat ben je eigenlijk toch mooi in al je eenvoud.” Dan is zoo'n plantje het sprekend

Kleinia articulata (L. fil.) Haw.

Foto Kooy

bewijs, dat de waarde niet steeds ligt in grillige vormen en kleurige bloemen, maar wel in de stille genegenheid, in het intieme contact, dat ze tusschen haar en den liefhebber tot stand weet te brengen.
„Vijversburg”.

G. D. D.

PECTINARIA ASPERIFLORA N. E. B r o w n, Flora Cap.,
IV. I. 871. 1909.

A. W h i t e et B. L. S l o a n e, The Stapeliceae, II. 737. 1937.

Tot mijn spijt is in mijn artikeltje over de „Bestuiving der Asclepiadaceae” in het Juli-nummer 1942 van Succulenta (pag. 80) een fout ingeslopen.

Er wordt gesproken van *Pectinaria asperi f o l i a* N. E. Brown, terwijl hier bedoeld wordt *Pectinaria asperi f l o r a* N. E. Brown.

Het is zeker niet de bedoeling de gemaakte fout goed te praten. toch is deze reeds op meerdere plaatsen gemaakt.

De Index Kewensis. Suppl. IV (1906-1910) vermeldt abusievelijk de naam *Pectinaria asperi folia* N. E. Brown.

Mej. M. C. K a r s t e n, die mij via Mej. v. d. T h o o r n, vriendelijk op deze fout wees, schrijft in haar mooie en interessante publicatie; Zuid-Afrikaansche Succulente Reisherinneringen. I. De Botanische Tuin te Stellenbosch (2). pag. 18, Febr.nummer 1941 van Succulenta, ook abusievelijk *Pectinaria asperi folia*.

Nu toch in het bijzonder de aandacht valt op deze merkwaardige plant, is het misschien goed hierop in het kort terug te komen.

Volgens B r o w n komt de plant voor in de Kaap Provincie, in het Laingsburg District, in de buurt van Matjesfontein.

In mijn artikel werd gesproken van *asperifolia*. dus van ruwbladig, Brown noemde deze soort juist *asperiflora*, met ruwe bloemen, naar de eigenaardige ontdekking, welke hij deed toen hij de bloemen voor het eerst onderzocht.

In 1931 publiceerde B r o w n in „the Journal of the Cactus and Succulent Society of America” een zeer interessant artikel over zijn onderzoek van de bloemen van *Pectinaria asperiflora*.

De bloem is op het eerste gezicht onaantrekkelijk maar bij sterke vergroting van een geopende en uitgespreide bloem, beschrijft B r o w n zijn ondervindingen ongeveer als volgt:

„I am sure they will be as astonished as I was at the extraordinary structure and beauty of the inner surface of the corolla, which is covered with short columnar processes, not hairs, but rather papillae, that are in turn thickly covered with short spikes.”

„On account of this rough inner surface of the flower I have named the plant the „roughflowered *Pectinaria*”, *Pectinaria asperiflora*.”

„Apart from its remarkable structure the inner surface of this *Pectinaria* is marvelously beautiful in color when alive. The ground color is pure white, glittering and glistening as if covered with hoar-frost and richly marked with crimson spots, which produce an effect that once seen is not likely to be soon forgotten.”

Tot zover Brown in The Stapelieae, A. White and B. L. Sloane, Vol. II. 739, 740. 1937.

Gaarne wil ik tenslotte wijzen op een artikel van den heer Th. d e H a a s. *Pectinaria asperiflora* N. E. Brown. Succulenta, Aug. 1939. 91, 92, 93, 94, waarin verschillende opmerkingen van B r o w n zijn verwerkt.

Zeker hebben wij hier te doen met een merkwaardige plant. welke weinig in cultuur zal worden aangetroffen (Kew Gardens?), mogelijk in ons klimaat moeilijk in leven te houden, tenzij de inrichting van de cultuurruimte buitengewoon goed is.

Indien er leden mochten zijn, die mij een aanwijzing omtrent levend of herbariummateriaal van deze soort zouden kunnen geven, dan zou ik daarvoor zeer dankbaar zijn.

Lisse, Juli 1942.

G. VAN ROSSEM.